

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház

3/2012-es számú törvénye

a lelkészek választásáról

A törvény célja

1. §

E törvény a Szlovákiai Református Keresztyén Egyházban (a továbbiakban: Egyház) a lelkészek megválasztásának rendjét és a megválasztottság jogviszonyának tartalmát szabályozza.

2. §

E törvény megkülönbözteti a lelkészválasztás folyamatában a lelkész meghívásának, megválasztásának és beiktatásának cselekményét.

3. §

Az egyházközségbe önálló lelkészi szolgálatra megválasztható az a lelkészi jellegű személy, aki:

- a) az Egyház által elfogadott teológiai végzettséggel rendelkezik;
- b) az első és második lelkészképesítő vizsgát sikeresen letette vagy külföldi képesítést az Egyházban honosított – amennyiben a képesítés elfogadásáról az Egyháznak a külföldi református egyházzal nincs egyezsége;
- c) felszentelt lelkész;
- d) nincs egyházfegyelmi büntetés hatálya alatt és ellene nincs egyházfegyelmi bírósági eljárás folyamatban;
- e) az Egyház által előírt továbbképzéseken részt vett, ha az illető nem külföldi református egyházból lett meghívva;
- f) a meghívó egyházközség presbitériuma, a meghívó egyházközség szerinti illetékes egyházmegyei tanács és a Zsinati Tanács egybehangzó véleménye szerint alkalmas az adott egyházközség önálló lelkészi szolgálatának az ellátására;
- g) az Egyházzal munkaviszonyban áll;
- h) kiemelt egyházközségekbe történő választás esetén – az a)–g) pontokban megfogalmazott feltételeken túlmenően – a teljes lelkészi képesítés megszerzését követően legalább ötéves gyülekezeti lelkészi gyakorlattal rendelkezik.

4. §

(1) Lelkészt választhat az az anyaegyházközség vagy társult anyaegyházközség, amely teljesíti az anyaegyházközségi jogállás törvényes feltételeit. Az anyaegyházközség a leányegyházközségével együttesen vesz részt a lelkészválasztás folyamatában; ezért a lelkészválasztás ügyében mindig együttes presbitéri gyűlést (a továbbiakban: presbitéri gyűlés) és együttes egyházközségi közgyűlést (a továbbiakban: egyházközségi közgyűlés) kell tartani.

(2) Önálló lelkész egy másik anyaegyházközség meghívását csak a legutóbbi beiktatásától számított két év letelte után fogadhatja el; kivéve, ha a lelkész neki fel-

nem róható okból mond le önálló lelkészi állásáról az adott egyházközségben.

A lelkészi állás megüresedése

5. §

(1) A lelkészi állás megüresedik:

- a) lemondással;
- b) nyugállományba vonulással;
- c) elhalálozással;
- d) egyházfegyelmi bírósági jogerős határozattal való elmozdítás által;
- e) egyházfegyelmi bírósági jogerős határozat alapján a lelkész Egyházzal való munkaviszonyának felbontása következtében;
- f) ha az anyaegyházközség társulásra lépett egy másik anyaegyházközséggel;
- g) a lelkész szolgálatának ellehetetlenülése miatt.

(2) A lelkész szolgálata ellehetetlenül, ha az egyházközséggel való viszonya helyrehozhatatlanul megromlik. Ha az illetékes egyházmegyei tanács a helyzet ismerete alapján megállapítja a helyrehozhatatlan ellehetetlenülést, ennek alapján a lelkészi állás megüresedését a Zsinati Tanács mondhatja ki.

(3) A lelkészi állás megüresedését követően az illetékes esperesnek kötelessége intézkedni a lelkészi teendők ideiglenes ellátása, illetve a helyettes lelkész kijelölése érdekében. A lelkészi állás megüresedését az esperes haladéktalanul jelenti a Zsinati Tanácsnak. Helyettes lelkészt a Zsinati Tanács is kinevezhet. A Zsinati Tanács intézkedése elsőbbséget élvez az esperesével szemben. A helyettes lelkész kinevezésével kapcsolatosan az 1/2005-ös számú törvény 33. §-át kell alkalmazni.

6. §

(1) Ha fennállnak a választás feltételei, az esperes 15 napon belül nyilatkozattételre hívja fel a presbitériumot, hogy kíván-e élni az egyházközség a lelkészválasztás jogával. A presbitérium az esperesi felszólítás kézhezvételétől számított 30 napon belül írásban tájékoztatja az esperest a határozatáról.

(2) Ha az egyházközség élni kíván a lelkészválasztás jogával, akkor az (1) bekezdésben említett határozata meghozatalától számított 90 napon belül köteles az esperesnek bejelenteni a meghívást elfogadó lelkész nevét vagy a lelkészi állás betöltésére kiírt pályázatot az esperesi hivatalon keresztül közzétenni.

(3) Ha az egyházközség nem él a lelkészválasztás jogával vagy nem teljesíti a (2) bekezdésben foglalt feltételeket, úgy egy évig nem indíthatja el újra a lelkészválasztás folyamatát. Ebben az esetben az 5. § (2) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni.

A lelkész meghívása**7. §**

A meghívó egyházközség presbitériuma a lelkész meghívását személyes megkeresés vagy pályázat útján gyakorolja. A két meghívási formával az egyházközség párhuzamosan is élhet.

8. §

(1) A meghívó egyházközség küldöttségének – a meghívás keretében – jogában áll bármely egyházközség területén (bejelentéssel vagy anélkül megjelenve) a lelkészt meghallgatni. A küldöttség jelenléte nem zavarhatja meg az adott egyházközség nyugalma és gyülekezeti életét.

(2) Az érintett lelkész(ek) meghallgatása után a meghívó egyházközség presbitéri gyűlést tart a meghívandó lelkész személyének megnevezése ügyében. A presbitériumi határozat értelmében a meghívást közölni kell az érintett lelkésszel, aki vagy elfogadja, vagy elutasítja azt.

(3) Amennyiben a lelkész elfogadja a meghívást, a presbitérium elnöksége a 6. § (2) bekezdése értelmében közli azt az illetékes esperessel.

(4) Az illetékes esperes a meghívás tényéről értesíti a meghívott lelkész szolgálati helye szerinti illetékes esperest, valamint tájékoztatja a Zsinati Tanácsot.

9. §

(1) Az egyházközség a megüresedett lelkészi állás betöltésére – a 6. § (2) bekezdése értelmében – pályázatot is kiírhat. A pályázati kiírást a Kálvinista Szemle legközelebbi számában kötelezően közzé kell tenni, illetve más, az egyházi közösséget célzó hírfelületen is közzétehető. A közzétételt az esperes biztosítja.

(2) A pályázati kiírásnak tartalmaznia kell a kiíró gyülekezet pontos nevét, jogállását, a liturgiában használt nyelvét, a lelkészi állás megnevezését, a lelkészi állással járó elvárásokat, a lelkészi állással járó alapvető javadalmat, a benyújtandó okiratokat; továbbá a meghívással megbízott személy nevét és elérhetőségét, és – ha a presbitérium előírja – a meghallgatás időpontját és helyszínét, a meghallgatáson végzendő szolgálatokat. A pályázatra a Kálvinista Szemlében történő megjelenést követő hónap végéig lehet jelentkezni.

(3) A lelkészi állásra pályázók meghallgatását a jelentkezési határidő zárónapjától számított 30 napon belül meg kell tartani a pályázatot anyaegyházközség területén.

(4) Ha az első pályáztatás eredménytelen, a pályázatot a presbitérium határozata alapján – az első kiírás eljárási feltételeivel – egyszeri alkalommal meg lehet ismétlni. A másodszori eredménytelen pályáztatás esetén az 5. § (2) bekezdésében foglaltak alkalmazandók.

(5) A pályázók meghallgatása után az egyházközség presbitéri ülést tart a meghívandó lelkész megnevezése ügyében. A további eljárásra a 8. § (2)–(4) bekezdései vonatkoznak.

10. §

A meghívást elfogadó lelkész haladéktalanul köteles döntését bejelenteni az általa pásztorolt egyházközség(ek) presbitériumának. A bejelentési kötelezettség elmulasztása

a megválasztási folyamat megszüntetését vagy a megválasztás érvénytelenségét eredményezi.

11. §

(1) A meghívott lelkész a meghívás elfogadását követően haladéktalanul, de legfeljebb 15 napon belül köteles megküldeni a meghívó egyházközség szerinti illetékes esperesnek:

- a) írásos nyilatkozatát a meghívás elfogadásáról,
- b) életrajzát,
- c) a felszenteltségét igazoló okmány másolatát,
- d) a lelkésztovábbképzéseken való részvételét igazoló okiratot,
- e) a szolgálati helye szerinti illetékes esperes igazolását arról, hogy nincs egyházfegyelmi büntetés alatt és elne egyházfegyelmi bírósági eljárás sincs folyamatban,
- f) a szolgálati helye szerinti illetékes esperes elbocsátó levelét, amelyben az esperes engedélyezi az egyházmegye elhagyását,
- g) esperesi ajánlást és véleményt az addigi szolgálatáról.

(2) A meghívásról szóló presbitériumi határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül az esperes és az egyházmegyei ügyész megvizsgálja a meghívás törvényességét és a meghívott lelkészre vonatkozó törvényes feltételek teljesülését.

(3) Az (1) bekezdésben felsorolt okiratok beküldésének elmulasztása, illetve a meghívás törvényességi feltételeinek nem teljesülése esetén a meghívást meg kell ismétlni.

(4) Az esperes ezt követően haladéktalanul tájékoztatja a Zsinati Tanácsot a választási folyamat egyházmegyei szintjének törvényességéről. A Zsinati Tanács soron következő ülésén határoz a meghívott lelkész megválaszthatóságáról az érintett egyházközségben. A Zsinati Tanács engedélye lezárja a meghívás folyamatát.

A lelkész megválasztása**12. §**

(1) Ha a meghívás törvényességi feltételei teljesültek és a Zsinati Tanács hozzájárult a megválasztáshoz, az esperes kitűzi a lelkészválasztó egyházközségi közgyűlés időpontját, amiről haladéktalanul értesíti a választó egyházközség presbitériumát és a meghívott lelkészt. Az egyházközségi közgyűlést a Zsinati Tanács vonatkozó határozatának kézhezvételétől számított 30 napon belül kell megtartani az anyaegyházközség területén.

(2) A meghívott lelkész a lelkészválasztó egyházközségi közgyűlés ülését megelőző héten, a lelkészválasztó közgyűlés ülésének napján, valamint a 15 napos fellebbezési idő (a továbbiakban: lelkészválasztási időszak) alatt nem végezhet szolgálatot a választó anya- és leányegyházközség területén, és nem vehet részt azok életében.

(3) A választás törvényes lebonyolításáért az illetékes esperes és a választó anyaegyházközség gondnoka a felelős.

(4) A meghívott lelkész megválasztásáról szóló presbitériumi határozatot a lelkészválasztó egyházközségi közgyűlés előtt fel kell olvasni.

13. §

(1) Az egyházközségi választó közgyűlésen a megnyitás, a jelen lévő önálló egyháztagok számbavétele és a határozatképesség megállapítása után az esperes és a választó anyaegyházközség gondnoka:

- a) ismerteti a lelkészválasztás jelentőségét, valamint a választás menetét és módját;
- b) szavazást rendel el a legalább háromtagú szavazatszámú bizottság megválasztására;
- c) ismerteti a meghívott lelkész megválasztásáról szóló presbitériumi határozatot, a meghívás folyamatának eredményét és a meghívott lelkész életrajzát;
- d) nyilatkozattételi lehetőséget biztosít az egyházközségi közgyűlés tagjainak;
- e) elrendeli a szavazást;
- f) megállapítja és kihirdeti a lelkészválasztás eredményét.

(2) A szavazás titkosan – az egyházközség pecsétjével ellátott szavazólapokkal – történik.

(3) A nyílt szavazás elrendelésével kapcsolatosan a 3/2007-es számú törvény 15. §-ának (1) bekezdésében foglaltakat értelemszerűen kell alkalmazni.

14. §

(1) A szavazatokat a szavazatszámú bizottság helyben megszámlálja, és ennek alapján helyben kihirdeti a választás eredményét.

(2) A meghívott lelkész az adott egyházközségben megválasztott, ha az érvényesen leadott szavazatok legalább 2/3-át megszerezte.

15. §

(1) Ha a lelkészválasztó egyházközségi közgyűlés nem választotta meg a meghívott lelkészt, a választási folyamat egyszer megismételhető.

(2) Ha a második választás is sikertelen, az egyházközségbe a Zsinati Tanács rendel ki lelkészt.

16. §

(1) A lelkészválasztó egyházközségi közgyűlésről jegyzőkönyv készítendő. A sikeres választás jogerős, ha a választás a jegyzőkönyv értelmében is törvényes volt és a választás ellen 15 napon belül nem érkezett fellebbezés az esperesi hivatalba.

(2) A jogerősen megválasztott lelkész számára az esperes nyolc napon belül kiállítja a lelkészi állás elfoglalására vonatkozó engedélyt (koncesszát) és vele együtt az egyházmegyei befogadó nyilatkozatot. A lelkészi állást a megválasztásról szóló egyházközségi közgyűlési határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül el kell foglalni.

(3) Az esperes a lelkészválasztó egyházközségi közgyűlés lefolyásáról – a jegyzőkönyv megküldésével –, a koncessza kiállításáról és a lelkészi állás elfoglalásának napjáról haladéktalanul írásban tájékoztatja a Zsinati Tanácsot.

(4) A lelkészi állás elfoglalását követő nyolc napon belül presbitériumi ülést kell tartani az illetékes esperes jelenlétében, amikor is a megválasztott lelkész – az egyházközség vagyontárájának megfelelően – átveszi a hivatal, illetve kötelezően kiállítják számára a díjlevelet.

17. §

(1) A választás ellen a megválasztásról szóló egyházközségi közgyűlési határozat meghozatalát követő 15 napon belül fellebbezés nyújtható be az illetékes esperesi hivatalhoz bármely, a lelkészválasztó közgyűlésen részt vett választásra jogosult egyháztag részéről. A fellebbezést részletesen meg kell indokolni. Az esperes és az egyházmegyei ügyész a fellebbezést – alaki és törvényességi feltételeinek megvizsgálása után, ha törvény szerint megalapozott – egyházigazgatási eljárásra továbbítja az illetékes egyházmegyei bíróságnak.

(2) A választás a törvény erejénél fogva érvénytelen, ha:

- a) súlyos eljárási hibák történtek és az egyházmegyei elnökség az eljárás megismétlése ügyében nem intézkedett;
- b) a megválasztott lelképásztor a lelkészválasztási időszak alatt az egyházközségben – lelkészi szolgálat keretében – az esperes vagy megbízottja kísérete nélkül megjelent;
- c) a megválasztott magát szóban vagy írásban ajánlgatta;
- d) a megválasztott maga mellett korteskedett, a választókat megvendégelte vagy megvendégeltette;
- e) a megválasztott az egyházközségnek anyagi előnyt ajánlott fel;
- f) a megválasztott a lelkészválasztási időszakban egyházfegyelmi vétséget követett el.

A lelkész beiktatása**18. §**

(1) A megválasztott lelkészt a megválasztás jogerőre emelkedésétől számított hat hónapon belül az anyaegyházközség területén istentisztelet keretében az illetékes esperes iktatja be szolgálatába. A beiktatást az Egyház püspöke is elvégezheti.

(2) A beiktatás lefolyásával kapcsolatosan a református istentiszteleti rendtartás az irányadó.

19. §

(1) A beiktatással a megválasztott lelkész önálló lelkészi jogviszonya teljessé válik.

(2) A beiktatott lelkész:

- a) az egyházmegyei közgyűlés állandó tagjává válik;
- b) egyházmegyei és egyetemes egyházi tisztségre jelölhető és választható, ha törvény másképpen nem rendelkezik;
- c) a parókiális jog jogalanyává válik, ami tőle csak egyházi bírósági eljárással vonható meg vagy saját lemondása alapján veszíti érvényét.

A megválasztottság jogviszonyának megszűnése**20. §**

A lelkész megválasztottságának jogviszonya megszűnik, ha:

- a) lemond megválasztottságáról, amit a 4. § (2) bekezdése értelmében csak a beiktatását követő két év után tehet meg;
- b) jogerős egyházi bírósági határozat felmenti a megválasztottságból (hivatalvesztés, egyházból való kizárás);
- c) nyugállományba vonul;

- d) elhalálozik;
- e) az anyaegyházköztség társul egy másik anyaegyházközséggel, és ennek következtében megválasztottsága megszűnik;
- f) az anyaegyházköztség jogállása leányegyházközségivé vagy szórványgyülekezetivé válik;
- g) az anyaegyházköztség nyilvántarthatóság nélkül elnéptelenedik;
- h) a társult anyaegyházköztség megszűnik;
- i) az Egyház felbontja a munkaviszonyát;
- j) az 5. § (2) bekezdés értelmében szolgálata ellehetetlenül.

21. §

(1) Ha az önálló lelkész vélhetőleg feltűnő és közmegebotránkozást okozó fegyelmi vétséget követett el, az Egyház püspöke és főgondnoka együttes határozatával a lelkész 30 napra felfüggeszhető a lelkészi szolgálatok és minden egyéb egyházi megbízásából és tisztségéből fakadó feladatok ellátása alól; ezzel egy időben meg kell kezdeni vele szemben az egyházi bírósági eljárást.

(2) A felfüggesztés idejére a lelkész megválasztottságának jogviszonya is szünetel; így ha a megválasztott lelkész be van iktatva, a 19. § (2) bekezdésében foglalt jogok sem illetik meg.

(3) A köznyugalom és az egyházi bírósági eljárás zavartalan lefolytatásának érdekében a püspök és a főgondnok együttes határozatával – legfeljebb egy alkalommal – a felfüggesztés további 30 nappal meghosszabbítható.

Záró rendelkezések

22. §

A diakóniai lelkész választására az 1/2003-as számú törvény rendelkezései hatályosak.

23. §

Hatályát veszíti a III. szabályrendelet, valamint a IV. szabályrendelet 27. §-ának harmadik mondata.

24. §

E törvény 2013. január 1-jén lép hatályba.

**Jóváhagyva a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház VIII. Zsinatának 7. ülésén,
2012. november 16-án, Rimakokován.**

Fekete Vince s. k.
főgondnok

Fazekas László s. k.
püspök